

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน
ในการกำหนดพื้นที่ การขยาย และการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน
สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดวิธีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการในการกำหนดพื้นที่ การขยาย หรือการเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้การสงวน อนุรักษ์ ค้ำครอง และบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำหรับอุทยานแห่งชาติ และมาตรา ๒๘ ประกอบมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำหรับวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ผู้มีส่วนได้เสีย” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากพื้นที่ หรือผู้ซึ่งอาจได้รับความเดือดร้อน หรือความเสียหายจากการกำหนดพื้นที่ การขยาย หรือการเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ แล้วแต่กรณี โดยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในหมู่บ้าน ของเขตตำบลนั้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย

“ชุมชนที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากพื้นที่ หรือผู้ซึ่งอาจได้รับความเดือดร้อน หรือความเสียหายจากการกำหนดพื้นที่ การขยาย หรือการเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ แล้วแต่กรณี โดยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เฉพาะหมู่บ้านของเขตตำบลต่อเนื่องตามประกาศกระทรวงมหาดไทยถัดออกไปจากหมู่บ้านที่มีการกำหนดพื้นที่ การขยาย หรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ แล้วแต่กรณี ส่วนใดส่วนหนึ่งในระยะไม่เกินหนึ่งกิโลเมตร โดยวัดทางเส้นตรง

“ประชาชน” หมายความว่า บุคคลธรรมดาทั่วไปซึ่งได้รับประโยชน์จากพื้นที่ หรืออาจได้รับความเดือดร้อนหรือความเสียหายจากการกำหนดพื้นที่ การขยาย หรือการเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ แล้วแต่กรณี

“เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็น” หมายความว่า หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ หัวหน้าวนอุทยาน หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์ หัวหน้าสวนรุกขชาติ แล้วแต่กรณี ร่วมกับผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์

“หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ” ให้ความหมายรวมถึง เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดี ในกรณีที่พื้นที่เตรียมการประกาศอุทยานแห่งชาติ

“หัวหน้าวนอุทยาน” ให้ความหมายรวมถึง เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีในกรณีที่พื้นที่เตรียมการประกาศวนอุทยาน

“หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์” ให้ความหมายรวมถึง เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดี ในกรณีที่พื้นที่เตรียมการประกาศสวนพฤกษศาสตร์

“หัวหน้าสวนรุกขชาติ” ให้ความหมายรวมถึง เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีในกรณีที่พื้นที่เตรียมการประกาศสวนรุกขชาติ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ข้อ ๓ ให้เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็นแจ้งเรื่องการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดพื้นที่ การขยาย หรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ แล้วแต่กรณี ประกาศเชิญชวนโดยการส่งหนังสือหรือแจ้งผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ไปยังจังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย และชุมชนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น รวมทั้งแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ ภายในสามสิบวัน แต่ไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนการจัดการรับฟังความคิดเห็น โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ข้อ ๔ ให้เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็น จัดเตรียมข้อมูลในการรับฟังความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน โดยข้อมูลที่เผยแพร่อย่างน้อย ต้องประกอบด้วยข้อมูล ดังต่อไปนี้

(๑) เหตุผลความจำเป็นและวัตถุประสงค์

(๒) สาระสำคัญ

(๓) ผู้ดำเนินการ

(๔) สถานที่ที่จะดำเนินการ

(๕) ขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการ

(๖) ประโยชน์ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนที่อยู่อาศัยหรือประกอบอาชีพอยู่ในบริเวณที่มีการกำหนดพื้นที่ การขยาย หรือเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ แล้วแต่กรณี รวมทั้งมาตรการป้องกัน แก้ไข หรือเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น (ถ้ามี)

ข้อ ๕ การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน อาจใช้วิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายวิธี ดังต่อไปนี้

- (๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- (๒) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น
- (๓) การสัมภาษณ์ หรือการเชิญให้เข้าร่วมชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็น
- (๔) การสำรวจความคิดเห็น
- (๕) การอภิปรายสาธารณะ การประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการประชุมตัวแทนของกลุ่มที่เกี่ยวข้อง
- (๖) วิธีการอื่นใดที่อธิบดีเห็นว่าเหมาะสม

หมวด ๑
อุทยานแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑
การกำหนดพื้นที่ และการขยายอุทยานแห่งชาติ

ข้อ ๖ ในการกำหนดพื้นที่ และการขยายอุทยานแห่งชาติให้เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็น เป็นผู้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ตามหมวดนี้

ข้อ ๗ ให้เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็น จัดเตรียมข้อมูลตามข้อ ๔ พร้อมกับประกาศเชิญชวนการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

- (๑) กรณีกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง
 - (ก) ปิดประกาศการกำหนด วัน เวลา และสถานที่ที่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศที่ทำการอุทยานแห่งชาติ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ หรืออาจประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบอื่นร่วมด้วย เช่น หอกระจายข่าวของชุมชน แผ่นพับ หรือรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่
 - (ข) ประสานผู้ใหญ่บ้านหรือผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่จะกำหนดพื้นที่ การขยายอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้ประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนทราบ
- (๒) กรณีประชาชน ให้ประกาศผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนเริ่มดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ของประชาชน

ข้อ ๘ ให้เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็น ที่จะกำหนด การขยายพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลตามข้อ ๔ และเลือกใช้วิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายวิธีตามข้อ ๕ เพื่อรับฟังความคิดเห็น โดยจัดรับฟังความคิดเห็นเป็นรายหมู่บ้านหรือร่วมกันหลายหมู่บ้านก็ได้

ข้อ ๙ การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศเชิญชวนการรับฟังความคิดเห็น

ข้อ ๑๐ ภายหลังจากการรับฟังความคิดเห็นผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามข้อ ๗ (๒) แล้ว ให้สรุปข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ของการรับฟังความคิดเห็นแจ้งให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อรวบรวมความคิดเห็นประกอบการ ดำเนินการในข้อ ๑๑

ข้อ ๑๑ เมื่อดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเสร็จสิ้นแล้ว ให้เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็น ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้องและ ประชาชน ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่การรับฟังความคิดเห็นของชุมชนเสร็จสิ้น

(๒) ปิดประกาศสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นโดยสังเขป ให้ทราบโดยทั่วกันในที่เปิดเผย ณ ที่ทำการอุทยานแห่งชาตินั้น ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน รวมทั้ง ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบอย่างทั่วถึง

(๓) รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นให้อธิบดีทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๒ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น ตามข้อ ๑๑ (๑) อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) รายชื่อผู้ให้ความคิดเห็น

(๒) ข้อเท็จจริงโดยสรุปเกี่ยวกับวัน เวลา สถานที่และการรับฟังความคิดเห็น

(๓) ข้อมูลการกำหนดพื้นที่ การขยาย อุทยานแห่งชาติ

(๔) สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น โดยแยกกลุ่มของผู้ที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยว่ามีเหตุผล อย่างไร ประเด็นข้อห่วงใยต่าง ๆ พร้อมเสนอข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

ข้อ ๑๓ ในกรณีการขยายพื้นที่อุทยานแห่งชาติให้รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และชุมชนที่เกี่ยวข้องเฉพาะส่วนที่ขยายพื้นที่อุทยานแห่งชาติเท่านั้น และความคิดเห็นของประชาชน

ส่วนที่ ๒
การเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ
ทั้งหมดหรือบางส่วน

ข้อ ๑๔ ในการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติทั้งหมดและการเพิกถอนพื้นที่บางส่วนให้นำหลักเกณฑ์การรับฟังความคิดเห็นในการกำหนด หรือการขยายพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ตามหมวด ๑ มาใช้บังคับแก่การเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติทั้งหมด หรือการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติบางส่วนแล้วแต่กรณีโดยอนุโลม

กรณีการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่มีขนาดเนื้อที่ตั้งแต่หนึ่งร้อยไร่ขึ้นไป หรือส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพพื้นที่ หรือเป็นพื้นที่เปราะบางต่อระบบนิเวศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อาจมีการรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพิ่มเติมรวมทั้งอาจขยายเวลาการจัดให้มีการรับฟังผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ออกไปอีกไม่เกินสิบห้าวัน

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่การกำหนด การขยาย หรือการเพิกถอนพื้นที่เกิดข้อผิดพลาดซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อ การรับฟังความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญ หากจะมีการแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าว โดยการเพิกถอนกฎเดิมที่ผิดพลาด และออกกฎใหม่ให้ถูกต้อง ให้กระทำได้โดยไม่ต้องรับฟังความคิดเห็นอีกครั้ง

หมวด ๒
วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ

ข้อ ๑๖ การรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ในการกำหนดพื้นที่ การขยายพื้นที่ และการเพิกถอนพื้นที่ทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้นำหมวด ๑ ตามประกาศนี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๗ บรรดาการกำหนด การขยาย หรือเพิกถอนพื้นที่ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งวนอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ที่ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น

ของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน แล้วเสร็จ ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่า เป็นการรับฟังความคิดเห็นที่ใช้ได้และดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

ในกรณีการรับฟังความคิดเห็นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ในส่วนของการดำเนินการใด ที่ยังไม่แล้วเสร็จให้ดำเนินการต่อไปให้สอดคล้องตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

วราวุธ ศิลปอาชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม